

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 23 stycznia 2020 r.

Poz. 918

UCHWAŁA NR 1/38/2020 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 15 stycznia 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

stwierdza nieważność

uchwały Nr XIII/103/2019 Rady Gminy Krzemieniewo z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie stawki opłaty targowej, ustalenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso, z powodu istotnego naruszenia art. 25a ustawy o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 19 grudnia 2019 r., Rada Gminy Krzemieniewo, powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, art. 15 ust. 1, art. 19 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa ustaliła dzienne stawki opłaty targowej, zarządziła pobór opłaty, wyznaczyła inkasentów, termin przekazania pobranej opłaty oraz określiła wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr XIII/103/2019 Rady Gminy Krzemieniewo z dnia 16 grudnia 2019 r. wyznaczając równocześnie termin rozpatrzenia sprawy na dzień 15 stycznia 2020 r. oraz na podstawie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym wezwano Jednostkę do przedłożenia, w terminie do dnia 13 stycznia 2020 r., następujących dokumentów:

- wykazu radnych Rady Gminy Krzemieniewo wg stanu na dzień 16 grudnia 2019 r.
- wyciągu z protokołu z posiedzenia Rady Gminy Krzemieniewo w dniu 16 grudnia 2019 r. w części dotyczącej debaty oraz głosowania nad uchwałą Nr XIII/103/2019 Rady Gminy Krzemieniewo z dnia: 16 grudnia 2019 r. w sprawie: stawek opłaty targowej, ustalenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso wraz z listą obecności.

Jednocześnie, wobec zbieżności imienia i nazwiska osoby wyznaczonej ww. uchwałą na inkasenta (P. Henryki Przybylskiej (poz. 5) oraz p. Tomasza Adamczaka, (poz. 17)) z imieniem i nazwiskiem Radnych Rady Gminy Krzemieniewo zamieszczonymi na stronach BIP Gminy Izba zwróciła się o przekazanie informacji, czy osoby powołane na inkasentów i osoby radnych to te same osoby i czy w tej sytuacji wyłączyli się z głosowania nad ww. uchwałą.

Pismem z dnia 9 stycznia 2020 r. znak ROA.0711.12020 doręczonym do tut. Izby w dniu 9 stycznia 2020 r. Wójt Gminy Krzemieniewo przekazał wymagane dokumenty (wykaz radnych Rady Gminy Krzemieniewo wg stanu na dzień 16 grudnia 2019 r. i wyciąg z protokołu z posiedzenia Rady Gminy

Krzemieniewo w dniu 16 grudnia 2019 r. w części dotyczącej debaty oraz głosowania nad uchwałą Nr XIII/103/2019 Rady Gminy Krzemieniewo z dnia: 16 grudnia 2019 r.), oraz wyjaśnił, że radni w osobach p. Henryka Przybylska, p. Tomasz Adamczak są jednocześnie radnymi Gminy Krzemieniewo i osobami wyznaczonymi na inkasentów. Wyżej wymienione osoby nie wyłączyły się z głosowania nad ww. uchwałą.

Kolegium Izby rozpatrując sprawę przedmiotowej uchwały na posiedzeniu ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 91 ustawy o samorządzie gminnym uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna (ust. 1), przy czym w przypadku nieistotnego naruszenia prawa nie stwierdza się nieważności uchwały, ograniczając się do wskazania, że uchwałę wydano z naruszeniem prawa (ust. 4). Ustawa o samorządzie gminnym wyróżnia zatem dwie kategorie wad uchwał organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. To rozgraniczenie kategorii wad uchwał organów gminy ma znaczenie prawne, jednak ustawa o samorządzie gminnym nie określa rodzaju naruszenia prawa, które należy zakwalifikować do istotnego naruszenia prawa. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że są to takiego rodzaju naruszenia prawa, jak: podjęcie uchwały przez organ niewłaściwy, brak podstawy do podjęcia uchwały określonej treści, niewłaściwe zastosowanie przepisu prawnego będącego podstawą podjęcia uchwały, naruszenie procedury podjęcia uchwały.

Wspomniana procedura podjęcia uchwały obejmuje szereg wymogów, wśród których istotne znaczenie ma udział w głosowaniu legitymowanych radnych. Przedmiotową uchwałą m.in. wyznaczono dla sołectwa Stary Belęcin na inkasenta p. Henrykę Przybylską, dla sołectwa Pawłowice p. Tomasza Adamczaka, którzy są również Radnymi Rady Gminy Krzemieniewo. Radni głosowali nad podjęciem przedmiotowej uchwały. Głosowały zatem osoby wyznaczone tą uchwałą na inkasenta.

Artykuł 25a ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Artykuł ten wprowadził zatem instytucję wyłączenia radnego od udziału w głosowaniu. Interes prawny to interes chroniony przepisami prawa, wypływający z przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego. Każdy z tych przepisów może bowiem kształtować uprawnienia i obowiązki jednostki. Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a cyt. ustawy podlega wyłączeniu.

Nie powinno więc budzić wątpliwości, że interes prawny w omawianym kontekście dotyczy także sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnego inkasentem z prawem do pobierania wynagrodzenia za inkaso. Uchwała dotyczy bowiem bezpośrednio uprawnień i obowiązków radnego o charakterze majątkowym, związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta. Stanowisko to potwierdził NSA m.in. w wyroku z dnia 25 stycznia 2010 r., sygn. akt II OSK 1865/09, Lex nr 560892), w którym wskazano, że „głosowanie w sprawie wyboru przewodniczącego rady gminy dotyczy również interesu prawnego kandydata na to stanowisko o charakterze majątkowym”.

W tej sytuacji, udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu jest istotnym naruszeniem prawa (por. wyrok NSA z dnia 10 września 2002 r., II SA/Wr 1498/02, Lex nr 74731, a także A. Szewc, Komentarz do art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, Lex/el. 2012, teza 3).

Kolegium Izby wskazuje, że podobne zagadnienie było już przedmiotem orzekania przez np. WSA w Gliwicach w wyroku z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt I SA/Gl 1069/14, czy w wyroku z dnia 21 września 2015 r., sygn. akt I SA/Gl 510/15.

W konsekwencji należy uznać, że uchwała w tym przedmiocie, podjęta z udziałem w głosowaniu radnych ustanowionych inkasentami, jest nieważna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu postanowiło jak w sentencji.

z up. Beata Rodewald-Łaszkowska
Przewodnicząca Kolegium Regionalnej
Izby Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty doręczenia.